

Gnidningen saa stærk, at alt i Virkeligheden gaar i Staa mellem dem. Har den ene et saadant Tilsyn med den andens daglige Lærergerning, kan det blive overmaade uheldigt netop for den Gerning, der skulde udøves af disse Lærere. Jeg har ikke personlig Erfaring i saa Henseende, men jeg har hørt mange Lærere, der har arbejdet ved saadanne Skolevæsenere, hvor der kun var Tale om 2, 3, 4 Lærerkrafter, i høj Grad paaskønne, at de hver for sig havde en fri Stilling, saaledes at den Ensartethed, som den ærede Ordfører ønsker skulde være der, ikke kom til Stede, derved at der var en, der fortalte de andre, hvorledes de absolut skulde gerere sig ved Undervisningen.

Holstein-Holsteinborg: Jeg skal blot udtale mig ganske kort om et enkelt Punkt, nemlig Ændringsforslag Nr. 18. Jeg synes, at der her er en Betragtning, som endnu ikke er blevet gjort klart gældende under Forhandlingen. Der tales i den paagældende Paragraf om, hvilke Fag der kan udgaa ved Eksaminationen og hvilke ikke. Der staar, at Kommissionen er berettiget til ved Eksamen at lade enkelte Fag udgaa, hvorefter det hedder: „dog ikke de ovennævnte“. Dermed menes Læsning, Skrivning, Regning og skriftlig Dansk, hvori hvert enkelt Barn skal prøves. Nu har Flertallet ønsket, at der skulde tilføjes efter „ovennævnte“: „og Bibelhistorie“. Jeg skal ikke her komme ind paa en Drøftelse af Religionsundervisningens Betydning i al Almindelighed, jeg skal blot fremdrage, at som almindelig bekendt spiller Overhøringen i Bibelhistorien en væsentlig Rolle ved de aarlige Eksaminer i Folkeskolen, og jeg skulde antage, at Flertallet her i Salen absolut ikke ønsker nogen Forandring heri. Der som Bibelhistorie nu ikke tilføjes som et af de Fag, der ikke kan udskydes — det behøver jo ikke at være saaledes, at hvert enkelt Barn altid overhøres deri, Læreren kan høre dem i Grupper, om han ønsker —, saa vil det let komme til at se lidt underligt ud, idet det let vil faa det Udseende, selv om det slet ikke er tilsigtet, at dette Fag, som i den almindelige Bevidsthed har saa stor Betydning i Folkeskolen, i Virkeligheden sættes ned blandt Fagene af anden Klasse. Der er visse Fag, hvorom det er bestemt, at Eleverne skal høres, men alle de andre har Kommissionen det i sin Magt at lade udgaa ved Eksamen. Jeg mener, at Bibelhistorie ikke bør sættes ned blandt disse

sidste, men have sin Plads blandt de Fag, hvori der skal høres, og jeg anbefaler derfor at stemme for Flertallets Ændringsforslag.

Ordføreren (Hvidberg): Jeg vilde nødig have, at jeg skulde blive misforstaaet saaledes, at jeg ønskede, at Ensartetheden i Skolens Undervisning skulde bestaa deri, at Metoderne var ens, at Førstelæreren skulde kunne paatvinge de øvrige Lærere andre Maader at undervise paa. Paa ingen Maade. En Lærer bør staa ganske frit. Men det var ogsaa noget helt andet, jeg mente. Jeg mener, at Førstelæreren bør have Lejlighed til at gøre sig bekendt med de forskellige Forhold i Skolen, for at der kan blive et virkeligt Samarbejde, hvilket er nødvendigt, naar Arbejdet i Skolen skal bære den rette Frugt. At der skulde opstaa Vanskeligheder for Tidens Skyld, tror jeg ikke. Det er jo slet ikke Meningen, at Førstelæreren skulde gaa til Andenlæreren eller Lærerinden og overvære deres Undervisning og fortælle, hvorledes han vil have det. Nej, han behøver saamænd ikke mere end ganske faa Gange i Løbet af et Aars Tid at høre paa Undervisningen, for at han kan samtale med de andre Lærere om Arbejdet. Naar han derimod aldrig hører paa de andres Undervisning, og de andre aldrig hører paa hans, kan der ikke komme noget Samarbejde i Stand. Jeg ved fra min egen Virksomhed, at man ikke behøver at komme ret tidt i de forskellige Klasser for at kende Metoderne og for at kunne samtale med de andre Lærere om Arbejdet. Hvorledes skulde det være muligt i en Skole som den, jeg staar i Spidsen for, at komme rundt i de 50 Klasser ret mange Gange — foruden at besøge alt det andet Arbejde, jeg har? Det indskrænker sig og har altid indskrænket sig til nogle faa Gange. Og dog kan jeg driste mig til at sige, at der er et udmærket Samarbejde. Naar man har været i Klasserne en eller to Gange, er det nok til at tilvejebringe et virkeligt Samarbejde, saaledes at de forskellige Lærere kan rette sig noget efter hinanden.

Da ikke flere begærede Ordet, sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets § 1 (se Tillæg A.)
vedtoges uden Afstemning.

Ændringsforslag Nr. 1 til § 2 af et Flertal (Birch, Holstein-Holsteinborg, Hvid.